МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ КАФЕДРА ИНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Лабораторна робота №6 з дисципліни "Операційні системи" Тема

«Основи використання скриптової мови інтерпретатору оболонки командного рядку»

Варіант 6(1)

Виконав: Студент групи AI-203 Сиваш A.I. **Мета роботи:** придбання навичок керування правами доступу до файлової системи в ОС

Linux.

Завдання до виконання

2.1 В своєму домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері підготуйте файли наступних типів, більшість з яких вже було створено у попередніх лабораторних роботах:

- текстовий пустий файл;
- текстовий файл;
- текстовий html-файл;
- бінарний pdf-файл
- спеціальний текстовий doc-файл;
- текстовий скриптовий файл;
- каталог.
- 2.2 Для кожного з вказаних файлів отримайте дескриптори файлів.
- 2.3 Отримайте значення inode для всіх файлів вашого домашнього каталогу
- 2.4 Для одного з текстових файлів створіть два файли жорстких зв'язки з назвами

hard_link_1, hard_link_2

- 2.5 Отримайте значення inode для створених файлів жорстких зв'язків
- 2.6 Для одного з файлів жорсткого зв'язку створіть файл символічного зв'язку з

назвою sym_link_1

- 2.7 Отримайте значення inode для створеного файлу символічного зв'язку
- 2.8 Видаліть файл жорсткого зв'язку, для якого був створений файл символічного

зв`язку

- 2.9 Отримайте значення inode для створеного файлу символічного зв'язку
- 2.10 Повторно створіть файл жорсткого зв'язку
- 2.11 Перегляньте права доступу до створених файлів жорстких та символічного

зв'язку

2.12 Надайте символьні права доступу до файлу, назва якого співпадає з вашим

прізвищем латиницею, та перевірте обмеження прав доступу, виконавши відповідні команди

роботи з файлами:

- варіант взяти з колонки «Права доступу 1» таблиці 5;
- вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно

зняти;

- тип файлу не повинен протирічити визначеним правам.
- 2.13 Надайте числові десяткові права доступу до файлу, назва якого співпалає з

вашим прізвищем латиницею, та перевірте обмеження прав доступу, виконавши відповідні

команди роботи з файлами:

- варіант взяти з колонки «Права доступу 2» таблиці 5;
- вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно

зняти;

- тип файлу не повинен протирічити визначеним правам.
- 2.14 Створіть новий каталог з декількома текстовими файлами та зробіть з нього

«темний» каталог. Вказано лише права, які необхідно встановити та не вказано права, які необхідно зняти.

Таблиця 5 – Варіанти завдань

			4				_			
№	No	Права доступу 1			Права доступу 2					
команди	учасника команди	Власник	Група	Інші	Власник	Група	Інші			
6	1	001	100	101	010	110	110			

Хід роботи

```
sivash_andrij@vpsj3leQ:~/lab6
뤔 login as: sivash_andrij
sivash andrij@91.219.60.189's password:
Last login: Wed Apr 7 00:46:00 2021 from 79.135.215.186
[sivash andrij@vpsj3IeQ ~]$ ls
                                    os.labl.utf.html
                                                       SivashAndrij.pdf
accounts.csv
                                   perev
                                                       sivash lab 3
                                                      test
                                   sivash 4 l 2.csv
csv 3rd.sh
my delete file.sh
                                   sivash_4_1_2.csvsed test.txt
                                   sivash_4_1.csv
myosparam.sh
                                                      Усього
Operating-System.-Laboratory-Work-1 SivashAndrij.doc
os.labl.cp1251.html
                                   SivashAndrij.html
[sivash andrij@vpsj3IeQ ~]$ mkdir lab6
[sivash andrij@vpsj3IeQ ~]$ cat test.txt
[sivash andrij@vpsj3IeQ ~]$ cp myosparam.sh lab6/myosparam.sh
[sivash andrij@vpsj3IeQ ~]$ cp SivashAndrij.pdf lab6/SivashAndrij.pdf
[sivash_andrij@vpsj3IeQ ~]$ cp SivashAndrij.doc lab6/SivashAndrij.doc
[sivash_andrij@vpsj3IeQ ~]$ cd lab6
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ cp myosparam.sh myosparam.txt
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ls
myosparam.sh myosparam.txt SivashAndrij.doc SivashAndrij.pdf
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ touch empty.txt
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ lxz
-bash: lxz: command not found
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ 1s
empty.txt myosparam.sh myosparam.txt SivashAndrij.doc SivashAndrij.pdf
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$
```

```
sivash_andrij@vpsj3leQ:~/lab6
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat empty.txt
 File: 'empty.txt'
Size: 0 Blocks: 0 IO Block: 4096 regular empty file Device: fd01h/64769d Inode: 638906 Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54372/sivash_andrij) Gid: (54378/sivash_andri
Access: 2021-04-09 17:06:40.451027153 +0300
Modify: 2021-04-09 17:06:40.451027153 +0300
Change: 2021-04-09 17:06:40.451027153 +0300
 Birth: -
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat SivashAndrij.doc
File: 'SivashAndrij.doc'
                       Blocks: 3800
  Size: 1943597
                                          IO Block: 4096 regular file
Device: fd0lh/64769d
                      Inode: 638904
                                           Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54372/sivash andrij) Gid: (54378/sivash andri
Access: 2021-04-09 17:04:21.130549396 +0300
Modify: 2021-04-09 17:04:21.154549995 +0300
Change: 2021-04-09 17:04:21.154549995 +0300
 Birth: -
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat SivashAndrij.pdf
  File: 'SivashAndrij.pdf'
Size: 1496588 Blocks: 2928
Device: fd0lh/64769d Inode: 633113
                                          IO Block: 4096 regular file
                                         Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54372/sivash_andrij) Gid: (54378/sivash andri
Access: 2021-04-09 17:03:57.067948738 +0300
Modify: 2021-04-09 17:03:57.097949487 +0300
Change: 2021-04-09 17:03:57.097949487 +0300
 Birth: -
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat myosparam.sh
 File: 'myosparam.sh'
  Size: 603
                        Blocks: 8
                                           IO Block: 4096 regular file
Device: fd01h/64769d Inode: 638902 Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54372/sivash andrij) Gid: (54378/sivash andri
Access: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
Modify: 2021-04-09 17:03:20.203028506 +0300
Change: 2021-04-09 17:03:20.203028506 +0300
 Birth: -
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat myosparam.txt
File: 'myosparam.txt'
 Size: 603
                                           IO Block: 4096 regular file
                        Blocks: 8
Device: fd0lh/64769d Inode: 638905
                                          Links: 1
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54372/sivash_andrij) Gid: (54378/sivash_andri
i)
Access: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
Modify: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
Change: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
 Birth: -
```

[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]\$

```
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ln myosparam.txt hard link 1
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ln myosparam.txt hard link 2
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat hard link 1
  File: 'hard link l'
  Size: 603
                                           IO Block: 4096 regular file
                        Blocks: 8
Device: fd01h/64769d Inode: 638905
                                          Links: 3
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54372/sivash andrij) Gid: (54378/sivash andri
Access: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
Modify: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
Change: 2021-04-09 17:13:49.215729705 +0300
Birth: -
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat hard link 2
 File: 'hard_link_2'
  Size: 603
                        Blocks: 8
                                          IO Block: 4096 regular file
Device: fd01h/64769d
                       Inode: 638905
                                          Links: 3
Access: (0664/-rw-rw-r--) Uid: (54372/sivash andrij) Gid: (54378/sivash andri
Access: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
Modify: 2021-04-09 17:04:50.329278263 +0300
Change: 2021-04-09 17:13:49.215729705 +0300
Birth: -
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ls -1
total 3380
-rw-rw-r-- 1 sivash andrij sivash andrij
                                                0 Apr 9 17:06 empty.txt
                                             603 Apr 9 17:04 hard_link_1
-rw-rw-r-- 3 sivash andrij sivash andrij
                                             603 Apr 9 17:04 hard link 2
-rw-rw-r-- 3 sivash andrij sivash andrij
-rw-rw-r-- l sivash andrij sivash andrij
                                              603 Apr 9 17:03 myosparam.sh
-rw-rw-r-- 3 sivash andrij sivash andrij
                                             603 Apr 9 17:04 myosparam.txt
-rw-rw-r-- 1 sivash andrij sivash andrij 1943597 Apr 9 17:04 SivashAndrij.doc
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij 1496588 Apr 9 17:03 SivashAndrij.pdf
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ln -s hard link 1 sym link 1
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$ stat sym_link_1
 File: 'sym link 1' -> 'hard link 1'
 Size: 11
                     Blocks: 0
                                       IO Block: 4096 symbolic link
Device: fd01h/64769d Inode: 638903
                                     Links: 1
Access: (0777/lrwxrwxrwx) Uid: (54372/sivash andrij) Gid: (54378/sivash andri
Access: 2021-04-09 17:17:01.802536920 +0300
Modify: 2021-04-09 17:16:56.114394937 +0300
Change: 2021-04-09 17:16:56.114394937 +0300
Birth: -
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ls -1
total 3380
-rw-rw-r-- 1 sivash andrij sivash andrij
                                          0 Apr 9 17:06 emptv.txt
-rw-rw-r-- 3 sivash andrij sivash andrij
                                         603 Apr 9 17:04 hard link 1
-rw-rw-r-- 3 sivash andrij sivash andrij
                                         603 Apr 9 17:04 hard link 2
-rw-rw-r-- 1 sivash andrij sivash andrij
                                         603 Apr 9 17:03 myosparam.sh
                                         603 Apr 9 17:04 myosparam.txt
-rw-rw-r-- 3 sivash andrij sivash andrij
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij 1943597 Apr 9 17:04 SivashAndrij.doc
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij 1496588 Apr 9 17:03 SivashAndrij.pdf
                                         11 Apr 9 17:16 sym_link_1 -> hard_link_1
lrwxrwxrwx l sivash_andrij sivash_andrij
link l
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$
```

```
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ln -P myosparam.txt hard link 1
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ls -1
total 3384
-rw-rw-r-- 1 sivash andrij sivash andrij
                                               0 Apr 9 17:06 empty.txt
                                             603 Apr 9 17:04 hard
-rw-rw-r-- 4 sivash andrij sivash andrij
                                             603 Apr 9 17:04 hard link 1
-rw-rw-r-- 4 sivash andrij sivash andrij
-rw-rw-r-- 4 sivash andrij sivash andrij
                                             603 Apr 9 17:04 hard link 2
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij
                                           603 Apr 9 17:03 myosparam.sh
-rw-rw-r-- 4 sivash_andrij sivash_andrij
                                              603 Apr 9 17:04 myosparam.txt
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij 1943597 Apr 9 17:04 SivashAndrij.doc
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij 1496588 Apr 9 17:03 SivashAndrij.pdf
                                              11 Apr 9 17:33 sym_link_1 -> hard_link_1
lrwxrwxrwx l sivash andrij sivash andrij
sivash_andrij@vpsj3leQ:~/lab6
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod u+rwx sivash andrij
chmod: cannot access 'sivash andrij': No such file or directory
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ touch sivash andrij
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod 714 sivash andrij
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ls -1
total 3384
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij
                                            0 Apr 9 17:06 empty.txt
                                          603 Apr 9 17:04 hard
603 Apr 9 17:04 hard_link_1
-rw-rw-r-- 4 sivash_andrij sivash_andrij
-rw-rw-r-- 4 sivash andrij sivash andrij
                                          603 Apr 9 17:04 hard_link_2
-rw-rw-r-- 4 sivash andrij sivash andrij
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij
                                           603 Apr 9 17:03 myosparam.sh
                                          603 Apr
-rw-rw-r-- 4 sivash andrij sivash andrij
                                                    9 17:04 myosparam.txt
                                            0 Apr 9 18:03 sivash andrij
-rwx--xr-- l sivash andrij sivash andrij
-rw-rw-r-- 1 sivash andrij sivash andrij 1943597 Apr 9 17:04 SivashAndrij.doc
-rw-rw-r-- 1 sivash_andrij sivash_andrij 1496588 Apr 9 17:03 SivashAndrij.pdf
lrwxrwxrwx 1 sivash_andrij sivash_andrij 11 Apr 9 17:33 sym_link_1 -> hard_link_1
[sivash_andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod u+rwx sivash_andrij
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod g+x sivash andrij
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod o+r sivash andrij
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$
[sivash_andrij@vpsj3IeQ_lab6]$ mkdir_dark_c
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod -x dark c
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod +x dark c
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ cd dark c
[sivash andrij@vpsj3IeQ dark c]$ touch fl.txt f2.txt f3.txt
[sivash andrij@vpsj3IeQ dark c]$ ls
fl.txt f2.txt f3.txt
[sivash andrij@vpsj3IeQ dark_c]$ cd ..
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ chmod -x dark c
[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]$ ls -1 dark c
ls: cannot access dark c/f2.txt: Permission denied
ls: cannot access dark c/f3.txt: Permission denied
ls: cannot access dark c/fl.txt: Permission denied
total 0
-222222222 2 2 2 2
                                    ? fl.txt
-????????? ? ? ? ?
                                    ? f2.txt
-????????? ? ? ? ?
                                    ? f3.txt
```

[sivash andrij@vpsj3IeQ lab6]\$

Висновок:

Найважчим у даній роботі виявилося виправлення помилок при написанні команд.